

Παγκόσμια ημέρα προσφύγων 2014: στα ύψη ο αναγκαστικός εκτοπισμός...

/ [Πεμπτούσία](#)

Η Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (Υ.Α.) δημοσίευσε σήμερα έκθεση για τον αριθμό των προσφύγων, των αιτούντων άσυλο και των εσωτερικά εκτοπισμένων σε όλο τον κόσμο, αριθμός ο οποίος ξεπέρασε τα 50 εκατομμύρια, για πρώτη φορά μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Αυτό το δίχρονο παιδάκι από τη Συρία, πέρασε με την οικογένειά του τα σύνορα και βρέθηκε στην Τουρκία αναζητώντας καταφύγιο. Φωτ.: UNHCR, I. Tanner

Η ετήσια έκθεση της Υ.Α. με τίτλο «Παγκόσμιες Τάσεις» (Global Trends), η οποία βασίζεται σε στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από κυβερνήσεις, συνεργαζόμενες ΜΚΟ και την ίδια την Υπάτη Αρμοστεία, δείχνει ότι, μέχρι το τέλος του 2013, 51,2 εκατομμύρια άνθρωποι είχαν αναγκαστεί να εκτοπιστούν, δηλαδή 6 εκατομμύρια περισσότεροι από τα 45,2 που είχαν καταγραφεί το 2012.

Η τεράστια αυτή αύξηση οφείλεται κυρίως στον πόλεμο της Συρίας, ο οποίος μέχρι τα τέλη του προηγούμενου έτους είχε εξαναγκάσει 2,5 εκατομμύρια ανθρώπους να γίνουν πρόσφυγες και 6,5 εκατομμύρια να εκτοπιστούν στο εσωτερικό της χώρας.

Σημαντικοί νέοι εκτοπισμοί σημειώθηκαν επίσης στην Αφρική – κυρίως στην Κεντροαφρικανική Δημοκρατία και προς το τέλος του 2013, και στο Νότιο Σουδάν.

«Εδώ βλέπουμε το τεράστιο κόστος που έχει ένας πόλεμος που δεν σταματά και η αποτυχία επίλυσης ή πρόληψης των συγκρούσεων», δήλωσε ο Υπατος Αρμοστής του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Αντόνιο Γκουτέρες. «Το έλλειμμα της ειρήνης, σήμερα, είναι επικίνδυνο. Οι ανθρωπιστικές παρεμβάσεις μπορεί μεν να προσφέρουν ανακούφιση, όμως είναι ζωτικής σημασίας να δοθούν πολιτικές λύσεις. Χωρίς αυτές, τα ανησυχητικά επίπεδα των συγκρούσεων και η τεράστια κλίμακα των ανθρώπινων δεινών που αντικατοπτρίζεται σε αυτούς τους αριθμούς, θα συνεχιστούν».

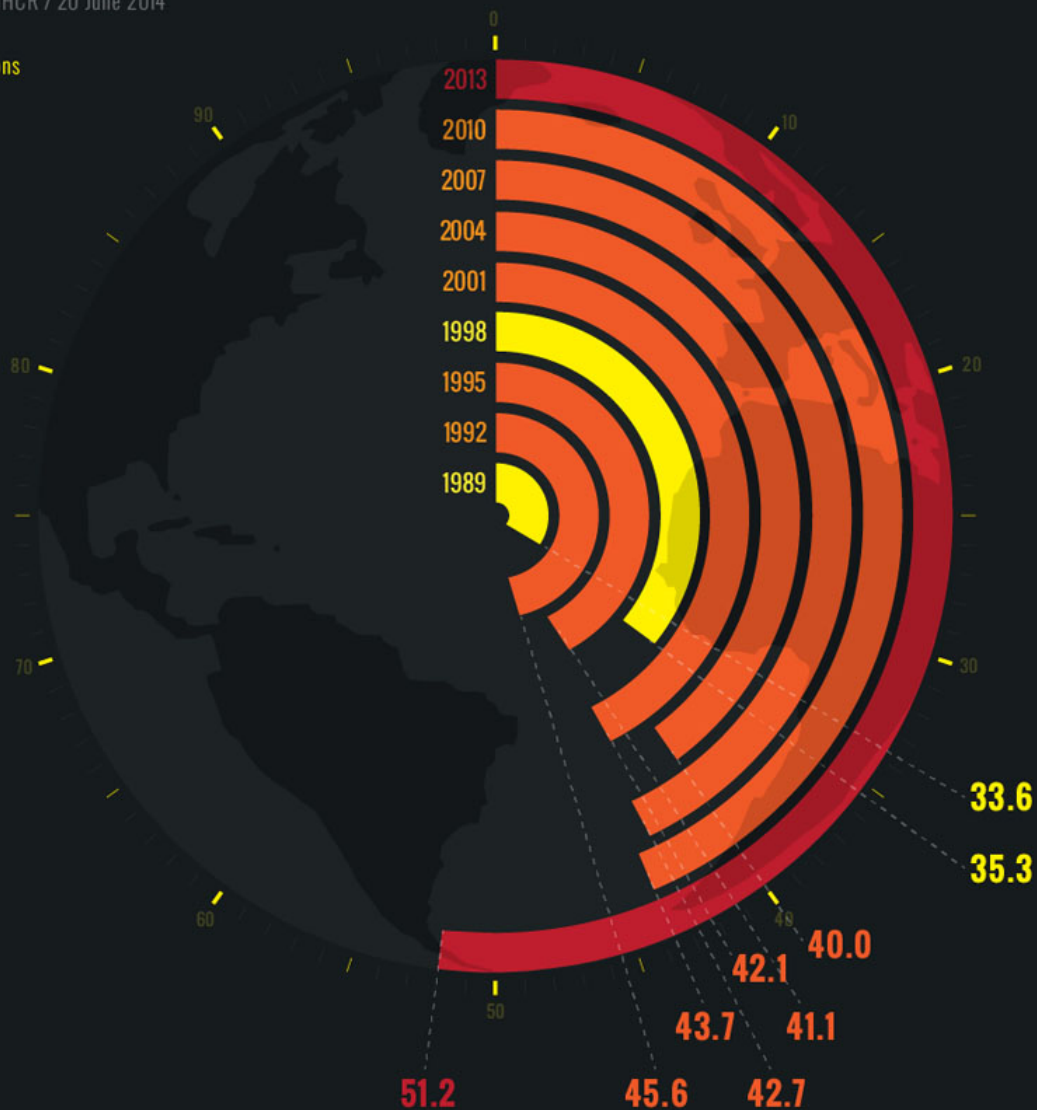
Σε παγκόσμιο επίπεδο, το σύνολο των 51,2 εκατομμυρίων αναγκαστικά εκτοπισμένων αντιπροσωπεύει έναν τεράστιο αριθμό ανθρώπων που έχουν ανάγκη από βοήθεια. Το γεγονός αυτό έχει επιπτώσεις τόσο για την οικονομική βοήθεια από τα κράτη-δωρητές παγκοσμίως, όσο και για την ικανότητα απορρόφησης και φιλοξενίας των χωρών που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή των προσφυγικών κρίσεων.

Displacement During 25 Years (1989-2013)

Source: UNHCR / 20 June 2014

Unit: Millions

«Η διεθνής κοινότητα πρέπει να ξεπεράσει τις διαφορές της και να βρει λύσεις για τις σημερινές συγκρούσεις στο Νότιο Σουδάν, στη Συρία, στην Κεντροαφρικανική Δημοκρατία και αλλού. Νέοι δωρητές θα πρέπει να ενώσουν τις δυνάμεις τους με τους παραδοσιακούς δωρητές. Σήμερα, ο αριθμός των αναγκαστικά εκτοπισμένων στον κόσμο είναι τόσοσ όσο ολόκληροι πληθυσμοί μεσαίων και μεγάλων χώρων, όπως η Κολομβία, η Ισπανία, η Νότια Αφρική ή η Νότια Κορέα», δήλωσε ο Γκουτέρες.

Πρόσφυγες

Τα στοιχεία του αναγκαστικού εκτοπισμού στην έκθεση «Παγκόσμιες Τάσεις 2014» καλύπτουν τρεις ομάδες - τους πρόσφυγες, τους αιτούντες άσυλο και τους

εσωτερικά εκτοπισμένους. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των προσφύγων ανήλθε σε 16,7 εκατομμύρια σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων 11,7 εκατ. υπό την εντολή της Ύπατης Αρμοστείας. Οι υπόλοιποι καταγράφηκαν από την αδελφή οργάνωση, την Υπηρεσία Αρωγής και Έργων του ΟΗΕ για τους Παλαιστίνιους Πρόσφυγες στην Εγγύς Ανατολή (UNRWA). Οι αριθμοί αυτοί από μόνοι τους είναι οι υψηλότεροι που έχει καταγράψει η Υ.Α. από το 2001. Επιπλέον, παραπάνω από τους μισούς πρόσφυγες υπό την εντολή της Ύπατης Αρμοστείας (6,3 εκατ.) βρίσκονταν μακριά από την πατρίδα τους για περισσότερο από πέντε χρόνια, μέχρι τα τέλη του 2013.

Συνολικά, οι μεγαλύτεροι πληθυσμοί προσφύγων υπό τη εντολή της Υ.Α. και ανά χώρα προέλευσης είναι Αφγανοί, Σύροι και Σομαλοί - οι οποίοι, όλοι μαζί, αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το ήμισυ του παγκόσμιου συνόλου των προσφύγων. Στο μεταξύ, το Πακιστάν, το Ιράν και ο Λίβανος, φιλοξένησαν περισσότερους πρόσφυγες σε σύγκριση με άλλες χώρες.

Σε ό,τι αφορά τις περιοχές, η Ασία και οι χώρες του Ειρηνικού συγκέντρωσαν τον μεγαλύτερο πληθυσμό προσφύγων, δηλαδή συνολικά 3,5 εκατομμύρια ανθρώπους. Η Υπό-Σαχάρια Αφρική, είχε 2,9 εκατομμύρια πρόσφυγες, ενώ η Μέση Ανατολή και η Βόρεια Αφρική 2,6 εκατομμύρια.

Αιτούντες Άσυλο

Εκτός από τους πρόσφυγες, μέσα στο 2013, 1,1 εκατομμύριο άνθρωποι υπέβαλαν αιτήματα ασύλου, τα περισσότερα στις ανεπτυγμένες χώρες (η Γερμανία το 2013 έγινε η χώρα που δέχτηκε τα περισσότερα νέα αιτήματα ασύλου). Σημειώθηκε ρεκόρ αιτημάτων ασύλου (25.300) από παιδιά που είναι χωρισμένα ή δεν συνοδεύονται από τους γονείς τους. Οι Σύροι υπέβαλαν 64.300 αιτήματα, τα περισσότερα από κάθε άλλη εθνικότητα. Αμέσως μετά ακολουθούν οι αιτούντες άσυλο από τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό (60.400) και το Μιανμάρ (57.400).

Εσωτερικός Εκτοπισμός

Οι εσωτερικά εκτοπισμένοι - άνθρωποι δηλαδή που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους, αλλά βρίσκονται ακόμη εντός της χώρας τους - ανήλθαν στον αριθμό ρεκόρ των 33,3 εκατομμυρίων, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν τη μεγαλύτερη αύξηση από κάθε άλλη ομάδα στην έκθεση «Παγκόσμιες Τάσεις 2014». Η παροχή βοήθειας σε αυτούς τους ανθρώπους αποτελεί μια ιδιαίτερη

πρόκληση για την Ύπατη Αρμοστεία και άλλους ανθρωπιστικούς φορείς, δεδομένου ότι πολλοί βρίσκονται σε εμπόλεμες ζώνες, όπου η παροχή βοήθειας είναι δύσκολη και όπου δεν εφαρμόζονται τα διεθνή πρότυπα προστασίας που αφορούν τους πρόσφυγες.

Λύσεις για τον άνθρωπο

Μέρος του έργου της Ύπατης Αρμοστείας είναι η εξεύρεση μακροπρόθεσμων λύσεων για τους ανθρώπους που εκτοπίζονται βίαια. Όπου είναι δυνατόν, αυτό γίνεται μέσω της εθελούσιας επιστροφής, αλλά υπάρχουν και άλλες δυνατότητες όπως η ένταξη στη χώρα υποδοχής ή η μετεγκατάσταση σε τρίτες χώρες. Το 2013 σημειώθηκε το τέταρτο χαμηλότερο επίπεδο επιστροφών προσφύγων μέσα σε σχεδόν 25 χρόνια - 414.600 άτομα. Περίπου 98.400 πρόσφυγες μετεγκαταστάθηκαν σε 21 χώρες. Πλήρη στοιχεία για την ένταξη και τις επιστροφές των εσωτερικά εκτοπισμένων παγκοσμίως δεν ήταν διαθέσιμα ώστε να συμπεριληφθούν στην έκθεση. Γνωρίζουμε όμως ότι 1,4 εκατομμύρια εσωτερικά εκτοπισμένοι επέστρεψαν στα σπίτια τους στις χώρες όπου η Υ.Α. δραστηριοποιείται με τους εσωτερικά εκτοπισμένους.

Ανιθαγένεια

Ο πληθυσμός των ανιθαγενών παγκοσμίως δεν περιλαμβάνεται στον αριθμό των 51,2 εκατομμύρια αναγκαστικά εκτοπισμένων ατόμων (δεδομένου ότι η ανιθαγένεια δεν σχετίζεται απαραίτητως με τον εκτοπισμό). Ο ακριβής προσδιορισμός του αριθμού των ανιθαγενών παραμένει δύσκολος, τόσο λόγω των εγγενών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι κυβερνήσεις και η Ύπατη Αρμοστεία όσον αφορά την καταγραφή των ατόμων που στερούνται ιθαγένειας και των σχετικών νομιμοποιητικών έγγραφων, όσο και λόγω του γεγονότος ότι ορισμένες χώρες δεν συλλέγουν στοιχεία για πληθυσμούς που δεν τους θεωρούν πολίτες τους. Για το 2013, τα γραφεία της Ύπατης Αρμοστείας σε όλο τον κόσμο κατέγραψαν περίπου 3,5 εκατομμύρια ανιθαγενείς, ωστόσο ο αριθμός αυτός αποτελεί περίπου το ένα τρίτο των ατόμων που εκτιμάται ότι είναι ανιθαγενείς σε παγκόσμιο επίπεδο.

Πηγή: www.unhcr.gr. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης, καθώς και συνοδευτικό οπτικοακουστικό υλικό, είναι διαθέσιμα στη σελίδα: <http://unhcr.org/trends2013/>